

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Rok XXIV

Warszawa, dnia 1 listopada 1947 r.

Nr 10

T R E Ś Ć :

Część A.

Dział Ogólny.

- Poz. 192 Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 17 października 1947 r. o zakresie działania i podziale na oddziały wydziałów komunikacyjnych w urzędach wojewódzkich . . . str. 318
- Poz. 193 Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 8 października 1947 r. o zmianie zakresu działania wydziałów ruchu D. O. K. P. . . . str. 319
- Poz. 194 Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 15 października 1947 r. o zmianie zakresu działania biur personalnych w D.O.K.P. str. 319
- Poz. 195 Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 10 września 1947 r. w sprawie zmiany okólnika o rozszerzeniu kompetencji dyrektorów k. p. . . . . str. 320
- Poz. 196 Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 20 października 1947 r. o zmianie statutu organizacyjnego Centralnego Biura Taryf i Rozrachunków Zagranicznych P.K.P. str. 320
- Poz. 197 Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 21 października 1947 r. w sprawie zmiany zarządzenia o wydawaniu Dziennika Urzędowego M. K. i Dzienników Zarządzeń M. K. . . . . str. 320
- Poz. 198 Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 7 października 1947 r. w sprawie zawieszenia do odwołania wydawania „Dzienników Zarządzeń D. O. K. P.” . . . . . str. 321
- Poz. 199 Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 17 października 1947 r. w sprawie rozpowszechniania okólników . . . . . str. 321

Dział Personalny.

- Poz. 200 Okólnik Nr. 71/47 Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 9 lipca 1947 r. w sprawie odszkodowania za zwolnienie z pracy str. 321

- Poz. 201 Obwieszczenie Ministerstwa Komunikacji z dnia 3 października 1947 r. o wydaniu zaktualizowanego zarządzenia Ministra Komunikacji o prowadzeniu dochodzeń służbowych przez organa przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” . . . . . str. 322

Dział Ruchu Kolejowego.

- Poz. 202 Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 13 października 1947 r. w sprawie wydania „Instrukcji o wydawaniu ostrzeżeń drużynom pociągowym Nr. R. 45” . . . . . str. 330

Dział Zasobów Kolejowych.

- Poz. 203 Uchwała Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1947 r. w sprawie utworzenia w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe” Centralnego Laboratorium Badawczego . . . str. 330
- Poz. 204 Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 20 października 1947 r. o utworzeniu Centralnego Laboratorium Badawczego P. K. P. i nadaniu statutu organizacyjnego temu Laboratorium . . . . . str. 330

Dział Dróg Kołowych.

- Poz. 205 Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 26 września 1947 r. o zasadach korzystania przez służbę drogową ze zbiorów trawy z rowów i pasów przydrożnych, dróg państwowych i wojewódzkich . . . . . str. 334
- Poz. 206 Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 22 października 1947 r. w sprawie utrzymania wiaduktów nad torami kolejowymi str. 334

Dział Hydrologiczno-Meteorologiczny.

- Poz. 207 Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 22 października 1947 r. w sprawie utworzenia oddziałów Państwowego Instytutu Hydrologiczno-Meteorologicznego . . . . . str. 335
- Poz. 208 Komunikat . . . . . str. 535

C z ę ś ć A.

DZIAŁ OGÓLNY.

192

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 17 października 1947 r. o zakresie działania i podziale na oddziały wydziałów komunikacyjnych w urzędach wojewódzkich.

1. Wydział komunikacyjny w urzędzie wojewódzkim (znak K) załatwia sprawy budowy i utrzymania dróg publicznych, sprawy budowy i utrzymania mostów, sprawy służby drogowej, sprawy nadzoru nad gospodarką drogową, związków samorządowych, sprawy związane z administracją i gospodarką pojazdami mechanicznymi, sprawy ruchu drogowego i zarobkowego przewozu osób i towarów pojazdami mechanicznymi oraz wszelkie inne sprawy związane z zagadnieniem komunikacji samochodowej, sprawy turystyczne i krajoznawcze oraz sprawy lotnictwa cywilnego.

2. Wydział komunikacyjny dzieli się na sześć oddziałów:

- 1) oddział ogólny (znak K — Og);
- 2) oddział budowy i utrzymania dróg (znak K — D);
- 3) oddział budowy i utrzymania mostów (znak K — M);
- 4) oddział przewozów i gospodarki samochodowej (znak K — S);
- 5) oddział ruchu drogowego (znak K — R);
- 6) oddział lotnictwa cywilnego (znak K — L).

3. Do zakresu działania oddziału ogólnego — należą:

sprawy ogólnoadministracyjne, organizacyjne i inne nie wchodzące w zakres działania innych oddziałów, sprawy osobowe, gospodarcze (intendentura, zaopatrzenie pracowników, gospodarka środkami lokomocji wydziału), budżetowo-rachunkowe i kancelaryjne, wynikające z potrzeb wydziału i ze współdziałania w tym zakresie z wydziałami: ogólnym, osobowym i budżetowo-gospodarczym, sprawy kontroli zużycia kredytów przez urzędy I instancji i instytucje subwencionowane, sprawdzanie pod względem formalnym rachunków i wydatków wydziału i urzędów I instancji, opracowywanie zarządzeń, wspólnych dla kilku oddziałów, sprawy pomiarów ruchu i grubości nawierzchni drogowej, sprawy ewidencji gruntów drogowych i wywłaszczeń gruntów na cele drogowe, sprawy służby drogowej, sprawy norm płacy robocizny i umów zbiorowych, sprawy spółek drogowych, sprawy nadzoru nad gospodarką drogową związków samorządowych ze stanowiska oddziału, sprawy subwencji dla tych związków, sprawy statystyczno-sprawozdawcze w zakresie potrzeb wydziału, sprawy doszka-

lania personelu, sprawy inspekcji terenowej. Do zakresu działania oddziału ogólnego należą także zagadnienie turystyki, które obejmuje następujące sprawy: opracowywanie danych do preliminarzy budżetowych i inwestycyjnych, opiniowanie wniosków stowarzyszeń o subwencje na inwestycje i wydawnictwa oraz kontrola celowego wykorzystania przez otrzymujących subwencje przydzielonych kredytów, organizowanie turystyki w terenie, zbieranie i udzielanie informacji o osobliwościach terenu, szlakach turystycznych, przemyśle turystycznym i przemyśle gospodnio-hotelarskim, współpraca z instytucjami państwowymi, z organizacjami społecznymi, ze związkami zawodowymi, towarzystwami turystycznymi i t.p. w zakresie propagandy i rozwoju turystyki oraz prowadzenie biblioteki turystycznej i archiwum fotografii. Referat załatwiający sprawy turystyczne podlega pod względem fachowym bezpośrednio naczelnikowi wydziału.

4. Do zakresu działania oddziału budowy i utrzymania dróg należą:

sprawy projektowania i kosztorysowania lub zatwierdzania projektów budowy i utrzymania dróg, sprawy planowania sieci dróg oraz węzłów drogowych, sprawy budowy i remontu budynków drogowych, sprawy planów i programów robót drogowych oraz zadrzewienia dróg, sprawy norm i warunków technicznych dla materiałów, maszyn i narzędzi drogowych, sprawy zaopatrzenia i produkcji materiałów drogowych oraz zakupu maszyn i narzędzi drogowych, sprawy znaków drogowych, i urządzeń obcych na drogach, sprawy przerw i ograniczeń ruchu, sprawy akcji przeciwnieżnej, sprawy wynikające z ustawy o przepisach porządkowych na drogach, udzielanie opinii w sprawach drogowych, sprawy map drogowych oraz ewidencji i klasyfikacji dróg, sprawy przeprowadzania przetargów i zawierania umów na roboty drogowe i nadzór nad wykonaniem tych robót, sprawy rozdziału i gospodarki kredytami przydzielonymi na cele budowy i utrzymania dróg, sprawy dotacji na budowę i utrzymanie dróg samorządowych, sprawdzanie pod względem rzeczowym rachunków i wydatków na budowę i utrzymanie dróg, sprawy sprawozdawcze, nadzór pod względem technicznym nad gospodarką drogową związków samorządowych oraz sprawy organizacji i wykorzystania świadceń drogowych w naturze (szarwark).

5. Do zakresu działania oddziału budowy i utrzymania mostów należą:

sprawy projektowania lub zatwierdzania projektów budowy i utrzymania mostów, sprawy programów i kosztorysów budowy i utrzymania mostów, sprawy ewidencji i klasyfikacji mostów i przepustów, akcja przeciwlodowa i przeciwpowodziowa, sprawy norm i warunków technicznych dla materiałów, maszyn

i narzędzi do budowy i utrzymania mostów, sprawy zakupu materiałów, maszyn i narzędzi do budowy i utrzymania mostów, sprawy rozdziału i gospodarki kredytami przydzielonymi na cele budowy i utrzymania mostów, sprawy przeprowadzania przetargów i zawierania umów na roboty mostowe i nadzór nad wykonaniem tych robót, sprawdzanie pod względem rzeczowym rachunków z wydatków na budowę i utrzymanie mostów, sprawy sprawozdawcze, nadzór techniczny nad gospodarką mostową związków samorządowych, wykonywanie kreśliń dla potrzeb całego wydziału.

6. Do zakresu działania oddziału przewozów i gospodarki samochodowej należą:

sprawy koncesji na przewozy pojazdami mechanicznymi i udzielania koncesji w zakresie ustalonym w odnośnych przepisach, opiniowanie wniosków w sprawach koncesji, nadzór nad wydawaniem potwierdzeń zgłoszenia przewozów przez urzędy I instancji, nadzór nad przewozowymi przedsiębiorstwami samochodowymi, statystyka przewozów, nadzór nad taborem samochodowym na terenie województwa i masowymi akcjami przewozowymi, sprawy gospodarki państwowym taborem samochodowym, opinie w sprawie rozmieszczenia i przelotności warsztatów naprawczych, sprawy stacji obsługi, oraz inne sprawy z zakresu przewozów samochodowych i eksploatacji pojazdów mechanicznych.

7. Do zakresu działania oddziału ruchu drogowego należą:

sprawy ewidencji i rejestracji pojazdów mechanicznych, badania techniczne pojazdów mechanicznych, prowadzenie statystyki pojazdów mechanicznych, sprawy szkolnictwa motoryzacyjnego i egzaminowania kandydatów na kierowców pojazdów mechanicznych, sprawy wydawania pozwoleń na prowadzenie pojazdów mechanicznych, prowadzenie statystyki kierowców, nadzór nad kierowcami, współpraca w zakresie walki z pijaństwem wśród kierowców, nadzór i kontrola ruchu drogowego, współpraca w sprawie ustawiania znaków drogowych, popularyzacja zasad prawidłowego ruchu drogowego i inne sprawy związane z ruchem drogowym, sprawy zezwoleń na zawody samochodowe, sprawy wymiaru i poboru opłat oraz przekazywanie wpływów na państwowy fundusz drogowy, współpraca ze stowarzyszeniami zajmującymi się motoryzacją, sprawy ruchu niemotorowego (ruch rowerowy, konny i pieszy).

8. Do zakresu działania oddziału lotnictwa cywilnego należą:

sprawy nadzoru nad wszelkimi placówkami lotnictwa cywilnego, sprawy wynikające ze współpracy z Ligą Lotniczą, z Aeroklubem R. P. i innymi placówkami społecznymi, sprawy subwencjonowania instytucji społecznych

w zakresie rozwoju sportu lotniczego, sprawy inspekcji lotnisk i urzędzeń pomocniczych, statków powietrznych i t.p., sprawy zezwoleń na zakładanie lotnisk oraz opiniowanie podań o zezwolenia na urządzenie publicznych lotów pokazowych.

9. Prócz oddziałów, o których mowa w ust. 2, w skład niektórych urzędów wojewódzkich wchodzi na podstawie art. 12 dekretu z dnia 5 lutego 1946 r. o utworzeniu Państwowego Instytutu Hydrologiczno-Meteorologicznego (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 55) i § 8 statutu organizacyjnego P.I.H.M. (Monitor Polski Nr 87, poz. 598) oddziały Państwowego Instytutu Hydrologiczno - Meteorologicznego, podległe pod względem fachowym bezpośrednio temu Instytutowi. Urzędy wojewódzkie, w których oddziały takie zostaną utworzone, ich terytorialny zakres działania i szczegółowy rzeczowy zakres działania określa osobne zarządzenia Ministra Komunikacji.

10. Równocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 9 lipca 1946 r. o podziale i zakresie działania wydziałów komunikacyjnych w urzędach wojewódzkich (Dz. Urz. M. K. Nr 8, poz. 101).

Nr I. 1-20-15-47.

193

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 8 października 1947 r. o zmianie zakresu działania wydziałów ruchu DOKP.

Niniejszym wprowadzam do przepisów o szczegółowym zakresie działania dykcji okręgowych kolei państwowych (Dz. Urz. M. K. z 1947 r. Nr 3, poz. 18) następującą zmianę, z ważnością od dnia 16 czerwca 1947 r.:

W § 3, ust. 3 dotyczącym zakresu działania działu przewozów towarowych w wydziale ruchu DOKP, na końcu dodaje się dwa nowe punkty o brzmieniu;

„39) sprawy ruchomych urządzeń wagonowych i środków za i wyładowniczych;

40) sprawy stacji zestawiania i urządzania składów dla transportów wojskowych“.

Nr I. 1-111-25-47.

194

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 15 października 1947 r. o zmianie zakresu działania biur personalnych w DOKP.

Na podstawie art. 17 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“ (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 89, poz. 705) wprowadzam do przepisów o szczegóło-

wym zakresie działania DOKP (Dz. Urz. M. K. z 1947 r. Nr 3, poz. 18), z późniejszymi zmianami, następujące zmiany, z ważnością od dnia 10 czerwca 1947 r.:

W § 12 ust. 2, dotyczącym zakresu działania działu obsad w biurze personalnym DOKP, na końcu dodaje się 3 nowe punkty o brzmieniu:

- „26) sprawy wojskowo-reklamacyjne pracowników okręgu dyrekcji;
- 27) prowadzenie ewidencji pracowników okręgu dyrekcji pod względem ich stosunku do służby wojskowej;
- 28) wykonywanie kontroli nad działalnością podległych jednostek służbowych w zakresie spraw wojskowo-reklamacyjnych“.

Nr I. 1-01-30-47.

195

Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 10 września 1947 r. w sprawie zmiany okólnika o rozszerzeniu kompetencji dyrektorów k.p.

Niniejszym zarządzam:

W okólniku Ministra Komunikacji z dnia 8 kwietnia 1947 r. o rozszerzeniu kompetencji dyrektorów k.p. co do udzielania stałej zaliczki pieniężnej do wyliczenia na zakupy doraźne naczelnikom warsztatów głównych k.p. I i II kl. oraz naczelnikom oddziałów k.p. (Dz. Urz. M. K. Nr 5, poz. 62) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po słowach „naczelnikom warsztatów głównych II“ kl. skreśla się „i“ i daje się przecinek;
- 2) po słowach „głównych warsztatów elektrotrakcyjnych“ skreśla się przecinek i dodaje się „i warsztatów elektrotechnicznych“.

Okólnik niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 października 1947 r.

Nr I. 1-114-12-47.

196

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 20 października 1947 r. o zmianie statutu organizacyjnego Centralnego Biura Taryf i Rozrachunków Zagranicznych P. K. P.

Na podstawie art. 17, ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“ (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 89, poz. 705) zarządzam:

W statucie organizacyjnym Centralnego Biura Taryf i Rozrachunków Zagranicznych P. K. P. (Dz. Urz. M. K. z 1945 r. Nr 6, poz. 45 z późniejszymi zmianami), wprowadzam następujące zmiany:

- 1) w § 10 po pkt. 1 dodaje się nowy pkt. „1a“ o brzmieniu „1a) sprawy wojskowo-reklamacyjne pracowników Biura“;

- 2) w § 23, dotyczącym spraw załatwianych dla Biura przez D.O.K.P. w Gdańsku, skreśla się pkt. 1) i w związku z tym zmienia się numerację punktów z 2)—10) na 1)—9).

Nr I. 1-111-24-47.

197

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 21 października 1947 r. w sprawie zmiany zarządzenia o wydawaniu Dziennika Urzędowego M. K. i Dzienników Zarządzeń D. O. K. P.

Niniejszym zarządzam:

§ 1.

Do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 23 grudnia 1936 r. o wydawaniu Dziennika Urzędowego M. K. i Dzienników Zarządzeń D. O. K. P. (Dz. Urz. M. K. z r. 1946, Nr 9, poz. 147) — wprowadza się następujące zmiany:

I. Przepisy o wydawaniu Dziennika Urzędowego Ministerstwa Komunikacji — (załącznik I do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 23 grudnia 1936 r.):

- 1) w § 1 skreśla się pkt. 2) i 4), a pkt... 3) oznacza się jako „2)“;
- 2) w § 2:
  - a) w ust. (1) wyraz „trzech“ zastępuje się wyrazem „dwóch“;
  - b) w ust. (1) skreśla się pkt. c);
- 3) w § 3:
  - a) w ust. (1) dodaje się nowy pkt. 5) o następującym brzmieniu: „5) wzmianki o ogłoszeniu aktów prawnych w Dz. U. R. P. w Monitorze Polskim, w Dz. Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych lub w dziennikach urzędowych innych ministerstw w przypadkach uzasadnionych, n.p. kiedy zachodzi przypuszczenie, że w inny sposób akty prawne nie dotrą do wiadomości podległych organów lub ze względu na szczególnie wielką wagę praktyczną dla działu komunikacji“;
  - b) w ust. (2) po wyrazach „Dróg Kołowych“ wstawia się wyraz „Samochodowego“;
  - c) ustęp (6) skreśla się;
- 4) w § 8 w ust. (1) po wyrazie „okólników“ wstawia się „i“ a wyraz „przedruków“ skreśla się;
- 5) w § 13 skreśla się ust. (2), a ust. (3) oznacza się jako „(2)“;
- 6) w § 14:
  - a) w ust. (4) wprowadza się oznaczenie przepisów (regulaminów i instrukcyj) z działu Kolei Dojazdowych literą „W“ zamiast dotychczasowej „KW“ oraz oznaczenie przepisów i t.p. z zakresu komunikacji samochodowej literami „SM“;

- b) w ust. (8) zamiast oznaczenia KW wprowadza się oznaczenie „W”;
- 7) w § 17 w wierszu 3 skreśla się wyrazy „i przedruków”;
- 8) w § 18 ust. (2) pkt. 6) wykreśla się wyrazy „lub przedruków”, a przed wyrazem „obwieszczenia” umieszcza się wyraz „lub”;
- 9) we wzorze nagłówka Dz. Urz. M. K. stanowiącym załącznik 3 do § 16 ust. (1) przepisów o wydawaniu Dz. Urz. M. K. skreśla się w całości część C.

cie dla całego P. K. P., D. O. K. P. winna zwrócić się do Ministerstwa Komunikacji z odpowiednim wnioskiem.

Nr I. 1-733-3-47.

199

Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 17 października 1947 r. w sprawie rozpowszechniania okólników.

W związku z okólnikiem Nr 50 Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 września br. w sprawie rozpowszechniania pism okólnych ministerstw zarządzam co następuje:

1. Wszystkie okólniki i inne zarządzenia ogólne wydawane przez Ministerstwo Komunikacji winny ukazywać się w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Komunikacji”, z reguły bez uprzedniego powielania i rozsyłania ich podległym M. K. urzędom oraz innym organom i instytucjom. W przypadkach kiedy pilność sprawy lub inny interes publiczny nie pozwalają czekać na ukazanie się najbliższego numeru „Dz. Urz. M. K.” należy okólnik powielić i rozesłać interesowanym urzędom i t. p.
2. „Dz. Urz. M. K.” wychodzić będzie tak często, jak zajdzie tego potrzeba.

Nr I. 1-9-20-47.

DZIAŁ PERSONALNY.

200

Okólnik Nr 71/47 Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 9 lipca 1947 r. w sprawie odszkodowania za zwolnienie z pracy.

Wobec zachodzących wątpliwości, jak należy obliczać odszkodowanie należne pracownikowi w razie rozwiązania umowy o pracę z winy pracodawcy lub wydalenie pracownika bez ważnej przyczyny — bez zachowania okresu wypowiedzenia — wyjaśniam co następuje:

1) Jeżeli umowa o pracę była zawarta na czas nieokreślony, wówczas robotnikowi należy się wynagrodzenie za 2-tygodniowy okres wypowiedzenia, jeśli rozwiązanie umowy nastąpiło w sobotę lub w przyjęty dzień wypłaty; w przeciwnym przypadku należy się ponadto wynagrodzenie za dni, jakie pozostały od dnia rozwiązania umowy do najbliższej soboty lub przyjętego dnia wypłaty. Pracownikowi umysłowemu należy się wynagrodzenie za miesiąc, w którym nastąpiło zwolnienie z pracy i za następne trzy miesiące.

Jeżeli umowa o pracę była zawarta na czas określony lub na okres wykonania określonej roboty, wówczas pracownikowi należy się wynagrodzenie za cały czas aż do wygaśnięcia umowy.

II. Przepisy o wydawaniu Dzienników Zarządzeń Dyrekcji Okręgowych Kolei Państwowych (załącznik II do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 23 grudnia 1936 r.):

- 1) w § 1:
  - a) w pkt. 1) przed wyrazem „zarządzeń” wstawia się wyraz „odezw”,
  - b) pkt. 3) otrzymuje brzmienie: „3) do umieszczania wzmianek o ogłoszeniu w dziennikach urzędowych przepisów i okólników władz i urzędów państwowych dotyczących kolei w wypadkach uzasadnionych, n.p. kiedy zachodzi przypuszczenie, że w inny sposób akty prawne nie dotrą do wiadomości jednostek podległych lub ze względu na szczególnie wielką wagę praktyczną dla kolei”;
- 2) § 2 skreśla się;
- 3) w § 3 skreśla się ustęp (2).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1947 r.

Nr I. 1-28-6-47 r.

198

Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 7 października 1947 r. w sprawie zawieszenia do odwołania wydawania „Dzienników Zarządzeń D. O. K. P.”

Niniejszym zarządzam z ważnością od dnia 1 stycznia 1948 r. co następuje:

1. Zawiesza się do odwołania wydawanie „Dzienników Zarządzeń DOKP”.
2. W czasie zawieszenia wydawania „Dzienników Zarządzeń D. O. K. P.” wydają D. O. K. P. okólniki dla poszczególnych służb z osobną numeracją bieżącą, niezależną od numeracji pism przewidzianej w przepisach kancelaryjnych, przy czym po zakończeniu roku kalendarzowego aktualne okólniki o charakterze stałym należy kompletować zsyłając je.
3. W razie wyłonienia się w D. O. K. P. kwestii nadającej się do uregulowania jednoli-

Wynagrodzenie to jest płatne od razu z procentem prawnym (8% w stosunku rocznym) od dnia rozwiązania umowy.

Wynagrodzenie, ustalone w powyższy sposób, przysługuje pracownikom na podstawie art. 11 i 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 324) i art. 25 i 39 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 323), o ile z umowy nie wynikają dalej idące uprawnienia.

2) Na zasadzie powyższych przepisów wynagrodzenie (odszkodowanie) powinno być pełne (całkowite), a więc winno obejmować wszystko to, co pracownik byłby otrzymał, gdyby w tym czasie był zatrudniony — to znaczy wynagrodzenie zasadnicze, stałe dodatki pieniężne (lokalne, za szkodliwą lub uciążliwą pracę, wyrównawcze, za wysługę lat, rodzinne), premie, zarobek akordowy, ekwiwalent za stołówkę (w wysokości kwot, przeznaczonych przez pracodawcę na koszty posiłków), oraz następujące świadczenia w naturze (wzgl. ekwiwalent pieniężny): a) deputat węglowy, b) deputat branżowy.

Inne świadczenia w naturze, względnie ich ekwiwalent w gotówce, powinny być wliczane do omawianego wynagrodzenia (odszkodowania) tylko w tym wypadku, o ile były one stosowane w danym zakładzie pracy jako stała część wynagrodzenia za pracę.

Zwolnionemu pracownikowi nie przysługuje prawo do odszkodowania za utratę kart zaopatrzenia w związku ze zwolnieniem.

Także bez wpływu na wysokość odszkodowania pozostają podwyżki płac lub dodatków, przyznane innym pracownikom w okresie po rozwiązaniu stosunku pracy z danym pracownikiem.

Celem obliczenia wysokości odszkodowania przy systemie płac akordowych lub premiowych należy brać za podstawę obliczenia zmiennych składników wynagrodzenia przeciętne zarobki, uzyskiwane przez pracownika w okresie ostatnich 3-ch miesięcy, poprzedzających rozwiązanie umowy o pracę, analogicznie do sposobu obliczania wynagrodzenia za czas urlopu (art. 4 ustawy z dn. 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 94, poz. 735).

Ekwiwalent świadczeń w naturze powinien być obliczony według miejscowych cen wolnorynkowych.

Nr Pers. 2-46—14-47.

201

Obwieszczenie Ministerstwa Komunikacji z dnia 4 października 1947 r. o wydaniu zaktualizowanego zarządzenia Ministra Komunikacji o prowadzeniu dochodzeń służbowych przez organa przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“.

Na podstawie upoważnienia Ministra Komunikacji z dnia 2 października 1947 r. ogłasza się w

załączeniu zaktualizowane zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 7 kwietnia 1938 r. o prowadzeniu dochodzeń służbowych przez organa przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“ (Dz. Urz. M. K. Nr 34, poz. 325).

Nr I. 1-4-90-47.

Załącznik do obwieszczenia Ministerstwa Komunikacji z dnia 4.X. 1947 r.
Nr I. 1-4-90-47.

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 7 kwietnia 1938 r. o prowadzeniu dochodzeń służbowych przez organa przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“.

Część I.

Postanowienia ogólne.

§ 1.

Pociągnięcie pracownika do odpowiedzialności porządkowej lub dyscyplinarnej w myśl postanowień § 55 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 listopada 1945 r. o służbie w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe“ (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 299), względnie do odpowiedzialności materialnej za spowodowanie szkody dla P. K. P. w myśl postanowień § 38 tegoż rozporządzenia, może nastąpić dopiero po uprzednim przeprowadzeniu dochodzenia służbowego.

§ 2.

1. Dochodzenie służbowe ma na celu stwierdzenie faktu popełnienia przewinienia służbowego lub wyrządzenia szkody, ustalenie stanu faktycznego sprawy, ujawnienie sprawcy i określenie stopnia jego winy.
2. Dochodzenie służbowe wdraża właściwy zwierzchnik służbowy w razie otrzymania wiadomości o naruszeniu obowiązków służbowych przez podwładnego mu pracownika.
3. Decyzja o wdrożeniu dochodzenia służbowego winna zawierać uzasadnienie, datę i podpis wdrażającego dochodzenie.
4. O wdrożeniu dochodzenia nie zawiadamia się podejrzanego.

§ 3.

1. W dochodzeniu służbowym przesłuchuje się podejrzanego (obwinionego) i świadków, a w razie potrzeby wzywa biegłych i przeprowadza oględziny miejsca oraz dowodów rzeczowych.
2. W sprawach o wykroczenia służbowe wystarcza wyjątkowo przesłuchanie podejrzanego (obwinionego), badanie zaś świadków i inne czynności przeprowadza się tylko wówczas • ile jest to konieczne dla ustalenia winy obwinionego.

C z ę ś ć II.

Postanowienia szczegółowe.

§ 4.

1. Dochodzenie służbowe, zwane w dalszym ciągu „dochodzeniem“ przeprowadza właściwy zwierzchnik służbowy osobiście lub wyznaczony przez niego pracownik, mający w tym kierunku odpowiednie przygotowanie.
2. Pracownikowi wyznaczonemu do prowadzenia dochodzenia należy udzielić pisemnego upoważnienia, uprawniającego go do przedsiębrania w toku dochodzenia wymienionych w niniejszej instrukcji czynności urzędowych, specjalnego zaś upoważnienia w wypadku konieczności przesłuchiwanie pracowników, zajmujących wyższe stanowisko służbowe od prowadzącego dochodzenie.

§ 5.

1. Właściwy zwierzchnik służbowy może zwrócić się do bezpośrednio wyższego zwierzchnika o wyznaczenie z urzędu organu do przeprowadzenia dochodzenia.
2. Wyższy zwierzchnik służbowy może w każdym stadium dochodzenia według swego uznania wyznaczyć organ do prowadzenia dochodzenia.
3. W takim wypadku prowadzący dochodzenie przekazuje posiadany materiał wszczętego dochodzenia organowi, wyznaczonemu przez wyższego zwierzchnika.

§ 6.

W przypadkach pilnych, jeżeli dobro służby tego wymaga, każdy zwierzchnik jednostki służbowej obowiązany jest przedsięwziąć odpowiednie czynności, celem zabezpieczenia śladów czynu stanowiącego naruszenie obowiązków służbowych przez pracownika, o czym zawiadamia niezwłocznie zwierzchnika podejrzanego. Jeżeli tego nie uczyniono, obowiązek zabezpieczenia śladów czynu, ciąży na prowadzącym dochodzenie.

§ 7.

1. Dochodzenie może być prowadzone jednostkowo lub komisyjnie. Dochodzenie komisyjne wskazane jest zwłaszcza wówczas, gdy sprawa dotyczy obwinionych z różnych gałęzi służby.
2. W przypadku zarządzenia dochodzenia komisyjnego, należy jednego z członków komisji wyznaczyć jej przewodniczącym.

§ 8.

1. Dla utrzymania ładu w czasie dochodzenia, organ prowadzący dochodzenie ma prawo przywołać do porządku podejrzanego (obwinione-

go) i świadków, o ile ci są pracownikami kolejowymi.

2. W razie niestosownego zachowania się tych świadków lub podejrzanego (obwinionego) mimo dwukrotnego przywołania do porządku, organ prowadzący dochodzenie zawiadamia o tym pisemnie właściwego zwierzchnika przesłuchiwanego z wnioskiem o pociągnięcie go do odpowiedzialności służbowej.

§ 9.

Odmowa lub fizyczna niezdolność brania udziału w dochodzeniu przez podejrzanego (obwinionego) nie wstrzymuje toku dochodzenia.

§ 10.

1. Dochodzenie winno być prowadzone rzeczowo, szybko bez niepotrzebnej zwłoki, przy czym ma ono wyczerpać i wyświetlić w miarę możliwości wszystkie okoliczności sprawy.
2. W tym celu organ prowadzący dochodzenie, po dokładnym zaznajomieniu się ze sprawą, powinien opracować plan czynności, których należy dokonać w toku dochodzenia.
3. W szczególności należy ustalić nazwisko oraz miejsce służbowe lub zamieszkania osób, które mają być przesłuchane, zebrać potrzebne dokumenty i akta, sporządzić z nich w razie potrzeby odpisy, zasięgnąć koniecznych informacji oraz przygotować materiał kancelaryjny.

§ 11.

1. Organ prowadzący dochodzenie ma prawo wzywania pracowników, za pośrednictwem ich władzy służbowej, do osobistego stawienia na oznaczony dzień, godzinę i miejsce.
2. Wezwanie, które doręcza się za pokwitowaniem, winno zawierać cel stawienia i pouczenie, że nieuczynienie zadość wezwaniu powoduje odpowiedzialność służbową pracownika.

§ 12.

1. Jeżeli przesłuchanym ma być pracownik jednostki służbowej bezpośrednio wyższej od tej, która udzieliła upoważnienia (§ 4 ust. 2 niniejszej instrukcji) lub innej dyrekcji, organ prowadzący dochodzenie, zwraca się za pośrednictwem swej władzy służbowej do danej jednostki lub dyrekcji z wnioskiem o bezpośrednie dokonanie wskazanej czynności.
2. We wniosku należy przedstawić szczegółowo okoliczności, które wymagają zbadania.
3. Osobiste stawienie pracowników, wymienionych w ust. 1, przed organem prowadzącym dochodzenie, może być wymagane tylko w przypadku, gdy jest niezbędne dla należytego wyświetlenia istotnych okoliczności sprawy.

§ 13.

Z każdej ważniejszej czynności w dochodzeniu sporządza się protokół, a w szczególności:

- 1) z przesłuchania podejrzanego (obwinionego), świadków lub biegłych;
- 2) oględzin przedmiotów, mających służyć jako dowody rzeczowe.

§ 14

1. Protokół przesłuchania winien zawierać dane ustalone według wzoru Nr 1 i 2, przy czyn zeznania podejrzanym (obwinionym), świadków i biegłych należy zapisywać w pierwszej osobie i w miarę możliwości własnymi słowami zeznańcego.
2. Protokół oględzin i innych ważnych dla przedmiotu dochodzenia czynności urzędowych sporządzać należy tak, aby z niego widoczne było, kto, kiedy, gdzie i jakich czynności dokonał, kto był przy tym obecny oraz co i w jaki sposób za pomocą dokonywanych czynności ustalono. Jeżeli obecne przy dokonaniu czynności osoby zgłosiły jakie zarzuty lub uwagi, należy zamieścić o tym wzmiankę w protokóle.
3. Przedmioty, mające znaczenie dowodów rzeczowych, należy w razie potrzeby zabezpieczyć. Jeżeli są to przedmioty drobne lub dokumenty pisemne, wskazane jest załączenie ich do akt dochodzenia. Jeżeli dowodów rzeczowych do akt dołączyć nie można, należy sporządzić notatkę, gdzie je pozostawiono lub gdzie i komu zostały oddane pod nadzór, przy równoczesnym ich opisaniu.
4. O wszelkich otrzymanych wiadomościach, spostrzeżeniach i zarządzeniach, które mają istotne znaczenie dla przedmiotu dochodzenia, a nie muszą być ujęte w formie protokołu, organ prowadzący dochodzenie sporządza podpisaną przez siebie notatkę, którą pozostawia w aktach.

§ 15.

1. Protokoły należy sporządzać oddzielnie dla każdej dokonanej czynności. Muszą być one pisane atramentem, starannie, wyraźnie i zwięźle.
2. Nie wolno skrobać i wycierać w protokółach. Wyrazy skreślone oraz poprawki muszą pozostać czytelne, przy czym należy je omówić w treści protokołu przed jego podpisaniem.

§ 16.

1. Protokół sporządza organ prowadzący dochodzenie osobiście lub w jego obecności przydzielony mu protokolant. Wyjątkowo świadkom można zezwolić na własnoręczne napisanie zeznań do protokołu.
2. Protokół należy odczytać względnie dać do przeczytania zeznańcemu bezpośrednio po złożeniu zeznań. Wzmianka o tym musi być

sporządzona w protokóle przed jego podpisaniem.

3. Przesłuchiwany podpisuje protokół na końcu z prawej strony, zaś organ prowadzący dochodzenie i ewentualnie sporządzający protokół protokolant oraz inne obecne osoby — z lewej. Ponadto przesłuchiwany podpisuje każdy arkusz protokołu.
4. Jeżeli przesłuchiwany lub osoba obecna przy przesłuchiwanu nie chce lub nie może podpisać protokołu, należy to w protokóle zaznaczyć, wskazując przyczyny ewentualnej odmowy podpisu.

§ 17.

1. Przesłuchiwanemu należy wskazać w jakim charakterze jest badany, przy czym świadków i biegłych poucza się o obowiązku zeznawania prawdy i uprzedza o odpowiedzialności karnej, pracowników zaś kolejowych również o odpowiedzialności dyscyplinarnej za złożenie fałszywych zeznań.
2. Podejrzanego (obwinionego) nie poucza się o odpowiedzialności za złożenie fałszywych zeznań.
3. Po odebraniu i odczytaniu zeznania, a przed podpisaniem protokołu, należy zapytać przesłuchiwanego, czy chce protokół uzupełnić. Oświadczeń, które nie mają żadnego związku z przedmiotem przesłuchania przyjmować do protokołu nie należy. Jeżeli oświadczenia te nie są dla dobra służby obojętne, należy zeznańcego pouczyć, że winien je zgłosić właściwej władzy służbowej osobiście, lub też pisemnie za pośrednictwem prowadzącego dochodzenie.

§ 18.

1. Po zbadaniu materiału dowodowego stwierdzającego naruszenie obowiązków służbowych przez podejrzanego, organ prowadzący dochodzenie sporządza protokół przesłuchania podejrzanego w charakterze obwinionego. Na wstępie tego protokołu organ prowadzący dochodzenie formułuje zarzuty wysunięte przeciwko obwinionemu z dokładnym wskazaniem czasu, miejsca i innych ważnych okoliczności.
2. Na potwierdzenie stawianych obwinionemu zarzutów organ prowadzący dochodzenie obowiązany jest przedstawić obwinionemu zebrany materiał dowodowy oraz zapytać go czy nie ma jakich zastrzeżeń przeciwko sposobowi prowadzenia dochodzenia względnie, czy nie życzy sobie jego uzupełnienia.
3. O uzupełnieniu dochodzenia na wniosek obwinionego decyduje organ prowadzący dochodzenie.
4. Jeżeli przesłuchiwany pracownik był badany początkowo w charakterze świadka, w dochodzeniu zaś zebrano dowody świadczące o jego winie, wówczas należy go przesłuchać w charakterze obwinionego.

§ 19.

Pracownika obwinionego o spowodowanie szkody dla P. K. P. należy z chwilą rozpoczęcia dochodzenia pouczyć o przysługujących mu uprawnieniach z postanowień § 38, ust. (4) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 listopada 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 299), co należy uwidocznic w protokóle.

§ 20.

1. Organ prowadzący dochodzenie może korzystać z pomocy biegłych.
2. O powołaniu biegłych spośród pracowników P. K. P., należących do jednostki służbowej, która wdrożyła dochodzenie, decyduje na wniosek organu prowadzącego dochodzenie zwierzchnik tej jednostki służbowej. O powołaniu biegłych z innych jednostek służbowych lub spośród osób nie należących do personelu P. K. P. decyduje dyrektor kolei.
3. Osoba biegłego musi dawać gwarancję co do jego bezstronności i kwalifikacji fachowych.
4. O powołaniu świadków i dopuszczeniu innych środków dowodowych na wniosek obwinionego decyduje organ prowadzący dochodzenie na podstawie oceny wyników dokonanych już w toku dochodzenia czynności.
5. Poza tym można posługiwać się w dochodzeniu aktami, dokumentami i wszystkim tym, co może przyczynić się do ustalenia stanu faktycznego.

§ 21.

1. O zwolnieniu przesłuchiwanego pracownika od obowiązku zachowania tajemnicy służbowej na okoliczność, będącą przedmiotem zeznania, decyduje dyrektor kolei na wniosek organu prowadzącego dochodzenie.
2. W tym celu organ prowadzący dochodzenie winien przedstawić w drodze służbowej dyrektorowi kolei akta dochodzenia i uzasadnić konieczność zwolnienia przesłuchiwanego od obowiązku zachowania tajemnicy służbowej.

§ 22.

1. Po zbadaniu wszystkich okoliczności sprawy; organ prowadzący dochodzenie sporządza niezwłocznie pisemne sprawozdanie z przebiegu dochodzenia wraz z wnioskiem, opartym wyłącznie na materiale dowodowym.
2. Sprawozdanie winno zawierać dane, ustalone według wzoru Nr 3 przy czym stan faktyczny ma być przedstawiony zwięźle, z uwzględnieniem jednak wyników wszystkich dokonanych w toku dochodzenia czynności urzędowych.
3. W sprawozdaniu należy powołać stronnicie akt dochodzenia, na których znajdują się przytoczone w sprawozdaniu okoliczności.

4. Sprawozdanie wraz z wnioskiem podpisuje organ prowadzący dochodzenie.

§ 23.

1. Jeżeli dochodzenie nie wykazało naruszenia obowiązków służbowych przez pracownika, przeciw któremu zostało ono wdrożone, organ prowadzący dochodzenie przedstawia w sprawozdaniu wnioski wraz z usadnieniem o umorzenie dochodzenia przeciw temu pracownikowi.
2. W podobny sposób należy postąpić w wypadku śmierci obwinionego lub innej przyczyny wyłączającej ściganie, w sprawach zaś o spowodowanie strat dla P. K. P. — w wypadku niestwierdzenia strat.

§ 24.

1. Jeżeli dochodzenie wykazało naruszenie obowiązków służbowych przez obwinionego, organ prowadzący dochodzenie wymienia w sprawozdaniu przepisy, które zostały przekroczone, określa rodzaj popełnionego przewinienia oraz wysokość ewentualnych strat P. K. P.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, organ prowadzący dochodzenie przedstawia wnioski:
  - a) o nałożenie na winnego pracownika kary porządkowej,
  - b) o wdrożenie postępowania dyscyplinarnego,
  - c) o przypisanie do zwrotu powstałych strat.
3. Organ prowadzący dochodzenie nie może stawiać wniosku, co do samego wymiaru kary, ani co do wysokości kwot, które należy przypisać do zwrotu.

§ 25.

Po sporządzeniu sprawozdania i wniosku organ prowadzący dochodzenie niezwłocznie przekazuje wszystkie akta dochodzenia temu zwierzchnikowi służbowemu, który wyznaczył go do prowadzenia dochodzenia.

§ 26.

1. Jeżeli dochodzenie wymaga uzupełnienia, właściwy zwierzchnik służbowy, który je wdrożył, zwraca akta organowi prowadzącemu dochodzenie ze wskazaniem w jakim kierunku ma być ono uzupełnione.
2. Polecenia tego zwierzchnika są dla prowadzącego dochodzenie wiążące.
3. Jeżeli uzupełnienia dochodzenia żądał rzecznik dyscyplinarny, prowadzący dochodzenie obowiązany jest również niezwłocznie je uzupełnić.
4. Przed zamknięciem dochodzenia uzupełniającego postępuje się w myśl § 18 ust. 1. i 2. instrukcji niniejszej.

§ 27.

1. Uprawnienia właściwych zwierzchników służbowych w zakresie nakładania kar oraz przypisywania do zwrotu strat P. K. P. są uregulowane osobnymi przepisami.
2. Jeżeli właściwy zwierzchnik służbowy (o ile nim nie jest dyrektor kolei) uzna, że wymiar kary lub wysokość przypisać się mającej do zwrotu straty przekracza granice jego kompetencji, lub że należy wdrożyć postępowanie dyscyplinarne, przekazuje akta dochodzenia wraz z wnioskiem bezpośrednio wyższemu zwierzchnikowi.
3. We wniosku należy wskazać okoliczności, które przemawiają za zastosowaniem wyższego wymiaru kary względnie za wdrożeniem postępowania dyscyplinarnego lub przypisaniem do zwrotu wyższej kwoty.
4. Wdrożenie postępowania dyscyplinarnego należy wyłącznie do kompetencji dyrektora kolei i następuje z dniem powzięcia przez niego decyzji.

§ 28.

O umorzeniu dochodzenia, nałożeniu kary porządkowej względnie wdrożeniu postępowania dyscyplinarnego oraz o przypisaniu do zwrotu szkody zawiadamia się pracownika na piśmie.

§ 29.

Jeżeli w toku dochodzenia okaże się, że naruszenie obowiązków służbowych przez obwinionego ma również znamiona przestępstwa zagrożonego kodeksem karnym, organ prowadzący dochodzenie zawiadamia o tym niezwłocznie właściwego zwierzchnika służbowego obwinionego.

C z ę ś ć III.

Układ akt.

§ 30.

1. Wszystkie akta dochodzeń muszą być ułożone książkowo i w porządku chronologicznym. Poszczególne strony akt mają być ponumerowane kolorem ołówkiem i winny posiadać margines, przewidziany instrukcją biurową.
2. Na okładce aktu należy zamieścić wyrazy „dochodzenie służbowe w sprawie . . . .”

oraz imię, nazwisko, stanowisko i miejsce służbowe podejrzanego (obwinionego).

3. Na pierwszej stronie akt ma być uwidoczniła decyzja o wdrożeniu dochodzenia oraz wyznaczeniu organu do przeprowadzenia dochodzenia.
4. Na ostatniej stronie akt należy umieścić decyzje, jaka została powzięta w wyniku przeprowadzonego dochodzenia.
5. Akta dochodzeń muszą być zeszyte. Akta grube mogą być zszywane tomami, przy czym tomy należy oznaczyć dużymi literami alfabety.
6. Do akt dochodzeń w sprawach o występki służbowe należy dołączyć akta osobowe obwinionego, zaś do akt dochodzeń w sprawach o wykroczenia i o spowodowanie straty dla P. K. P. odpis wykazu stanu służby.

C z ę ś ć IV.

Postanowienia końcowe.

§ 31.

Zarządzenie niniejsze ma odpowiednie zastosowanie przy badaniach weryfikacyjnych ze zmianami wynikającymi z zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1947 r. o organizacji i zakresie działania komisji weryfikacyjnych na P.K. (Dz. Urz. M K. Nr 8, poz. 156).

§ 32.

Wszelkie wydatki związane z dochodzeniem ponosi przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe”.

§ 33.

Za celowe, sprawne i oszczędne przeprowadzenie dochodzenia odpowiada organ przeprowadzający dochodzenie oraz właściwy zwierzchnik służbowy, który wdrożył dochodzenie.

C z ę ś ć V.

Postanowienia przejściowe.

§ 34.

Postanowienia niniejszego zarządzenia dotyczące wymierzania kar porządkowych i wdrażania postępowania dyscyplinarnego zawiesza się na czas trwania militaryzacji „Polskich Kolei Państwowych”.

(protokół przesłuchania podejrzanego — obwinionego *).

(nazwa jednostki służbowej)

PROTOKÓŁ

przesłuchania podejrzanego - obwinionego *).

sporządzony dnia . . . . . 194 . . w miejscowości . . . . .

Organ prowadzący dochodzenie.

- 1) imię i nazwisko . . . . .
- 2) stanowisko (zajęcie) służbowe . . . . .
- 3) jednostka służbowa . . . . .

Protokółant *).

- 1) imię i nazwisko . . . . .
- 2) stanowisko (zajęcie) służbowe . . . . .
- 3) jednostka służbowa . . . . .

Osoby *) obecne przy sporządzaniu protokołu.

(wymienić nazwiska, stanowiska (zajęcia) i jednostki służbowe)

Podejrzaný - obwiniony *).

- 1) Imię i nazwisko . . . . .
- 2) data i miejsce urodzenia . . . . .
- 3) wykształcenie . . . . .
- 4) stanowisko (zajęcie) służbowe . . . . .
- 5) rodzaj spełnianych czynności służbowych . . . . .
- 6) jednostka służbowa . . . . .
- 7) data wstąpienia do służby na P. K. P. . . . .
- 8) grupa uposażenia . . . . .
- 9) stan rodzinny . . . . .
(kawaler, żonaty, ile dzieci)
- 10) karany dyscyplinarnie, porządkowo **) . . . . .

Z e z n a n i e **).

podpis organu prowadzącego dochodzenie,
protokółanta, osoby obecnej przy przesłu-
chaniu.

podpis podejrzanego - obwinionego.

*) wyrazy zbędne należy wykreślić.

**) przy sporządzaniu protokołu przesłuchania podejrzanego (obwinionego) formuluje się na wstępie zarzuty oparte na podstawie materiału dowodowego (§ 18 ust. 1 Zarządzenia).

Wzór Nr 2.

(nazwa jednostki służbowej)

(Protokół przesłuchania świadka biegłego).

PROTOKÓŁ
przesłuchania świadka §).

sporządzony dnia . . . . . 194 . . w miejscowości . . . . .

Organ prowadzący dochodzenie.

- 1) imię i nazwisko . . . . .
- 2) stanowisko (zajęcie) służbowe . . . . .
- 3) jednostka służbowa . . . . .

Protokólant *).

- 1) imię i nazwisko . . . . .
- 2) stanowisko (zajęcie) służbowe . . . . .
- 3) jednostka służbowa . . . . .

Osoby *) obecne przy sporządzaniu protokółu.

(wymienić nazwiska, stanowiska (zajęcia) i jednostki służbowe).

Świadek, Biegły *).

- 1) Imię i nazwisko . . . . .
- 2) data i miejsce urodzenia . . . . .
- 3) wykształcenie . . . . .
- 4) stanowisko (zajęcie) służbowe . . . . .
- 5) jednostka służbowa . . . . .
- 6) karany dyscyplinarnie, porządkowo *) . . . . .

Z e z n a n i e.

Po uprzedzeniu mnie o odpowiedzialności dyscyplinarnej i karnej za złożenie fałszywych zeznań w charakterze świadka, biegłego * zeznaję, co następuje . . . . .

Powyższe moje zeznanie po przeczytaniu podpisuję:

. . . . .
podpis świadka, biegłego *).

podpis organu prowadzącego dochodzenie,
protokółanta *) osoby obecnej przy przesłu-
chaniu.

*) wyrazy zbędne należy skreślić.

Wzór Nr 3

(sprawozdanie z przebiegu dochodzenia służbowego).

SPRAWOZDANIE

z przebiegu dochodzenia służbowego, wdrożonego decyzją (podać stanowisko służbowe i nazwisko zwierzchnika, który wdrożył dochodzenie oraz datę) przeciwko:

- 1) imię i nazwisko obwinionego . . . . .
- 2) data i miejsce urodzenia . . . . .
- 3) wykształcenie . . . . .
- 4) stanowisko (zajęcie) służbowe . . . . .
- 5) rodzaj spełnianych czynności służbowych . . . . .
- 6) jednostka służbowa . . . . .
- 7) data wstąpienia do służby na P. K. P. . . . .
- 8) grupa uposażenia . . . . .
- 9) stan rodzinny . . . . .
- 10) karany dyscyplinarnie, porządkowo *) . . . . .

Obwinionemu

o popełnienie wykroczenia, występku służbowego, spowodowanie szkody dla P. K. P. *).

Stan faktyczny

(tu następuje zwięzłe opisanie zarzutów, stawianych obwinionemu, przytoczenie dowodów winy. przepisów, które zostały naruszone. ustalenie rodzaju popełnionego przewinienia, wysokości szkody i t. d.).

Wniosek

(tu należy podać rodzaj odpowiedzialności, do której ma być pociągnięty obwiniony *).

.....
Data i podpis organu prowadzącego
dochodzenie.

*) Wyrazy zbędne należy skreślić

DZIAŁ RUCHU KOLEJOWEGO.**202**

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 13 października 1947 r. w sprawie wydania „Instrukcji o wydawaniu ostrzeżeń drużynom pociągowym Nr R. 45”.

Niniejszym zatwierdzam wydanie II-gie poprawione i uzupełnione „Instrukcji o wydawaniu ostrzeżeń drużynom pociągowym Nr R. 45”, która ukaże się osobno.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1948 r. Z tym dniem tracą moc obowiązującą wszystkie inne instrukcje, wydane w sprawach unormowanych niniejszym zarządzeniem.

Nr IV. 4-212-12-47.

DZIAŁ ZASOBÓW KOLEJOWYCH.**203**

Uchwała Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1947 r. w sprawie utworzenia w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe” Centralnego Laboratorium Badawczego P. K. P.

Na podstawie art. 17 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 89, poz. 705) upoważnia się Ministra Kamunikacji do utworzenia w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe” Centralnego Laboratorium Badawczego P. K. P. z siedzibą w Bytomiu, podlegającego bezpośrednio Ministrowi Komunikacji i powołanego do badania laboratoryjnego materiałów, używanych w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe” i badanie towarów przewożonych kolejami państwowymi z punktu widzenia właściwego ich zaklasyfikowania taryfowego.

I. 1-116-7-47.

204

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 20 października 1947 r. o utworzeniu Centralnego Laboratorium Badawczego P. K. P. i nadaniu statutu organizacyjnego temu laboratorium.

Na podstawie art. 17 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 89, poz. 705) i uchwały Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1947 r. (Dz. Urz. M. K. Nr 10, poz. 203) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Tworzy się Centralne Laboratorium Badawcze P.K.P., jako osobny urząd przedsiębior-

stwa „Polskie Koleje Państwowe”, z siedzibą w Bytomiu, podległy bezpośrednio Ministrowi (Ministerstwu) Komunikacji.

§ 2.

Ustrój i zakres działania Centralnego Laboratorium Badawczego P. K. P. określa załączony statut organizacyjny.

§ 3.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1947 roku.

Nr I. 1-116-14-47.

Załącznik do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 20 października 1947 r. do Nr I. 1-116-14-47.

Statut Organizacyjny

Centralnego Laboratorium Badawczego P. K. P.

§ 1.

Centralne Laboratorium Badawcze P. K. P., w skrócie „CLB”, zwane w dalszym ciągu niniejszego statutu także „Laboratorium” jest osobnym urzędem przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” z siedzibą w Bytomiu, podległym bezpośrednio Ministrowi (Ministerstwu) Komunikacji.

§ 2.

1. Zadaniem Laboratorium jest dokonywanie badań laboratoryjnych materiałów używanych na P. K. P., badań laboratoryjnych towarów przewożonych kolejami państwowymi z punktu widzenia właściwego ich zaklasyfikowania taryfowego oraz na podstawie osobnych zarządzeń M. K. badań laboratoryjnych dla potrzeb innych instytucji państwowych i samorządowych.

2. Do zakresu działania Laboratorium należy w szczególności:

- 1) dokonywanie badań laboratoryjnych materiałów używanych na P. K. P., oraz wydawanie orzeczeń fachowych o ich przydatności na podstawie obowiązujących na P. K. P. norm, warunków technicznych i specjalnych warunków umów (zamówień), z wyjątkiem badań i orzeczeń co do materiałów, które Ministerstwo Komunikacji wyłączy spod badań laboratoryjnych;
- 2) dokonywanie ekspertyz towarów przewożonych na P. K. P. z punktu widzenia właściwego ich zaklasyfikowania taryfowego;
- 3) przeprowadzanie badań specjalnych (ekspertyz), mających na celu wyjaśnienie przyczyn nagle lub stopniowo występujących uszkodzeń różnych urządzeń kolejjo-

wych, jak: szyny, części taboru, części maszyn, aparatów i t. p.;

- 4) współpraca z Polskim Komitetem Normalizacyjnym przy opracowywaniu Polskich Norm;
- 5) współudział w opracowywaniu warunków technicznych dla materiałów używanych na P. K. P.;
- 6) współudział w organizowaniu laboratoriów w warsztatach głównych kolei państwowych;
- 7) współudział w opracowywaniu metod szkolenia i w szkoleniu personelu służby zasobów przy odbiorze i konserwacji materiałów używanych na P. K. P.;
- 8) przedstawianie M. K. wniosków o opracowanie lub zmianę przepisów o konserwacji materiałów używanych na P. K. P.;
- 9) przedstawianie M. K. na zasadzie prac badawczych wniosków o stosowanie na P. K. P. zastępczych materiałów, mających na celu usprawnienie kolejnictwa;
- 10) udzielanie D. O. K. P. i osobnym urzędom P. K. P. podległym bezpośrednio M. K. wiążących wskazówek w zakresie działania Laboratorium;
- 11) dokonywanie płatnych ekspertyz rozjemczych i w ogóle badań laboratoryjnych dla instytucji państwowych i samorządowych na podstawie szczególnych zarządzeń Ministerstwa Komunikacji;
- 12) pobieranie próbek z własnej inicjatywy, w porozumieniu z właściwymi D. O. K. P., z magazynów zasobowych dla celów kontrolnych i doświadczalnych;
- 13) spełnianie innych czynności, związanych wogóle z zakresem działania Laboratorium i z zaopatrzeniem materiałowym.

§ 3.

1. Na czele Laboratorium stoi naczelnik, mianowany i zwalniany przez Ministra Komunikacji.

2. Naczelnik Laboratorium:

- 1) podlega osobiście bezpośrednio Ministrowi Komunikacji, polecenia jednak służbowe otrzymuje bądź bezpośrednio od Ministra Komunikacji, bądź od dyrektora Departamentu Zasobów Kolejowych i innych właściwych organów Ministerstwa Komunikacji;
- 2) reprezentuje Laboratorium na zewnątrz;
- 3) jest zwierzchnikiem pracowników Laboratorium i posiada w stosunku do nich kompetencje takie, jakie posiadają dyrektorzy kolei państwowych w stosunku do podległych im pracowników;
- 4) sprawuje kierownictwo i nadzór nad całością prac Laboratorium w granicach obo-

wiązujących przepisów i w myśl zasad celowej i oszczędnej gospodarki oraz zgodnie z potrzebami obrony Państwa;

- 5) jest odpowiedzialny przed Ministrem Komunikacji za swoją osobistą działalność służbową oraz za działalność służbową Laboratorium;
- 6) organizuje i koordynuje pracę w Laboratorium, dba o jej rozwój i ulepszenie oraz wykazuje odpowiednią inicjatywę w tym względzie;
- 7) czuwa nad ścisłym wykonaniem przez wszystkie organa Laboratorium poleceń i wskazówek służbowych Ministra i Ministerstwa Komunikacji;
- 8) posiada w sprawach finansowo - gospodarczych kompetencje naczelnika służby względnie biura w D. O. K. P., ze zmianami wynikającymi z niniejszego statutu;
- 9) jest upoważniony do zawierania umów o roboty i dostawy z wolnej ręki i w drodze przetargu, oraz do bezpośredniego zakupu materiałów za zwykłym rachunkiem w drodze ustnej umowy, w granicach sum pieniężnych, przewidzianych w osobnych przepisach dla naczelników osobnych urzędów P. K. P. podległych bezpośrednio M. K.;
- 10) zezwala na odpisywanie strat w materiałach laboratoryjnych z wyjątkiem braków kasowych, jeżeli suma, która ma być odpisana, nie przekracza w jednym wypadku 100 000 zł. w stosunku zaś rocznym 1,200.000.— zł.;
- 11) zarządza, w myśl zleceń M. K., dokonywanie płatnych badań laboratoryjnych dla instytucji obcych i zatwierdza odnośne polecenia wpłaty;
- 12) udziela wyjaśnień co do sprawozdań w sprawie uchybień, stwierdzonych przez organa Kontroli Państwa;
- 13) zarządza z własnej inicjatywy przeprowadzanie badań laboratoryjnych, służących do użytku P. K. P.;
- 14) bada postępy prac w laboratoriach zagranicznych;
- 15) decyduje we wszystkich innych sprawach z zakresu działania Laboratorium, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych Ministrowi (Ministerstwu) Komunikacji lub Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Katowicach.

§ 4.

1. Naczelnika Laboratorium zastępuje w razie jego nieobecności w służbie jeden z kierowników działów (§ 10) upoważniony do tego przez Ministerstwo Komunikacji, na wniosek naczelnika Laboratorium.

2. Na kierownika działu, zastępującego naczelnika Laboratorium, przechodzą wszystkie

prawa, obowiązki i odpowiedzialność służbowa naczelnika.

§ 5.

Laboratorium dzieli się na:

- 1) Samodzielny Referat Ogólny;
- 2) Dział Chemii Organicznej;
- 3) Dział Chemii Nieorganicznej;
- 4) Dział Techniczny.

§ 6.

Do zakresu działania Samodzielnego Referatu Ogólnego należy (a):

- 1) sprawy personalne nie zastrzeżone M. K. lub D. O. K. P. w Katowicach;
- 2) sprawy gospodarcze i finansowo - rachunkowe Laboratorium;
- 3) prowadzenie kartotek wydawanych orzeczeń laboratoryjnych;
- 4) prowadzenie magazynu materiałowego Laboratorium;
- 5) prowadzenie magazynu prób materiałów zbadanych;
- 6) sprawy praktyk wakacyjnych studentów przydzielonych do Laboratorium;
- 7) prowadzenie wszelkiej korespondencji z zakresu działania Laboratorium;
- 8) prowadzenie kancelarii Laboratorium.

§ 7.

Do zakresu działania Działu Chemii Organicznej należy:

- 1) dokonywanie badań laboratoryjnych materiałów używanych na P. K. P. wchodzących w zakres pracy działu, w szczególności materiałów włókienniczych, farb, lakierów, przetworów ropnych, skor, węgla, papieru i t. d. oraz wydawanie orzeczeń fachowych o ich przydatności na P. K. P., na podstawie obowiązujących norm, warunków technicznych i specjalnych warunków umów;
- 2) dokonywanie ekspertyz towarów przewożonych na P. K. P. dla celów przewozowotaryfowych;
- 3) dokonywanie badań zleconych przez naczelnika Laboratorium, będących w związku z pracami badawczymi, opracowywaniem norm i warunków technicznych oraz wszelkich zagadnień związanych z zakresem działania Laboratorium, a wchodzących w zakres pracy działu.

§ 8.

Do zakresu działania, Działu Chemii Nieorganicznej należą (y):

- 1) dokonywanie badań laboratoryjnych materiałów używanych na P. K. P., wchodzą-

cych w zakres pracy działu, w szczególności, metali i stopów, wody, wyrobów ceramicznych, farb mineralnych i t. d., oraz wydawanie orzeczeń o ich przydatności na P. K. P. na podstawie obowiązujących norm, warunków technicznych i specjalnych warunków umów;

- 2) sprawy ekspertyzy dokumentów.

§ 9.

Do zakresu działania Działu Technicznego należy:

- 1) dokonywanie badań kontrolnych wszelkich materiałów elektrotechnicznych używanych na P. K. P., oraz wydawanie co do tych materiałów orzeczeń fachowych o ich przydatności na P. K. P. według obowiązujących norm i warunków technicznych obowiązujących na P. K. P.;
- 2) dokonywanie wszelkich badań wchodzących w zakres metalografii, badań wytrzymałościowych dla materiałów, dla których warunki techniczne tego wymagają, oraz wykonywanie przepisowych prób do doświadczeń i badań jako też wydawanie orzeczeń fachowych w tym względzie;
- 3) cechowanie pomiarowych przyrządów elektrotechnicznych wraz z licznikami; pomiary laboratoryjne wielkości elektrycznych w różnych urządzeniach elektrotechnicznych dla potrzeb P. K. P.

§ 10.

1. Na czele działów stoją kierownicy działów, mianowani i zwalniani przez Ministra Komunikacji.

2. Kierownicy działów sprawują pod nadzorem naczelnika Laboratorium bezpośredni zarząd podległych sobie działów, są bezpośrednimi zwierzchnikami pracowników działów i ponoszą odpowiedzialność służbową za należyty bieg spraw w działach, za odpowiednie zatrudnienie i należyte wykorzystanie podległych pracowników, za obznajomienie ich z obowiązującymi przepisami; za zgodność wszelkich załatwień i innych czynności wykonawczych z obowiązującymi przepisami i wskazówkami naczelnika Laboratorium, za dotrzymywanie przez pracowników podległych wyznaczonych terminów załatwień oraz za przestrzeganie zasad oszczędności.

3. Kierownictwo Samodzielnego Referatu Ogólnego podporządkowanego bezpośrednio naczelnikowi Laboratorium sprawuje referent wyznaczony przez Ministra Komunikacji.

4. Referent sprawujący kierownictwo Samodzielnego Referatu Ogólnego ma kompetencje i ponosi odpowiedzialność służbową analogiczną jak kierownicy działów.

5. Naczelnik Laboratorium, może upoważnić kierowników działów i referenta kierujące-

go Samodzielnym Referatem Ogólnym do samodzielnego załatwienia i decydowania w poszczególnych mniej ważnych sprawach.

§ 11.

1. Kierowników działu i referenta kierującego Samodzielnym Referatem Ogólnym zastępują w razie ich nieobecności w służbie pracownicy wyznaczeni na ich wniosek przez naczelnika Laboratorium.

2. Do pracowników zastępujących kierowników działów i referenta kierującego Samodzielnym Referatem Ogólnym ma odpowiednie zastosowanie przepis § 4 ust. 2.

§ 12.

1. Do składu każdego działu wraz z podległymi mu referatami i do składu Samodzielnego Referatu Ogólnego należy, prócz kierownika działu i pracownika kierującego samodzielnym referatem, odpowiednia ilość referentów i sił pomocniczych, ustanowiona na podstawie normowania i systemizacji stanowisk i przewidziana w planie finansowo - gospodarczym P. K. P.

§ 13.

1. Praca w Laboratorium w dziale lub samodzielnym referacie polega na opracowywaniu projektów załatwień bądź przez pojedynczych referentów, bądź odbywa się w zespołach utworzonych na stałe lub czasowo przez kierownika działu lub referenta kierującego samodzielnym referatem za zgodą naczelnika Laboratorium.

2. Sprawy w których są zainteresowane dwa działy załatwia się we wzajemnym porozumieniu. W razie nie dojścia w pewnej sprawie do porozumienia między kierownikami działów, rozstrzyga ją naczelnik Laboratorium.

3. Przepis ust. 2 ma odpowiednie zastosowanie do stosunków wzajemnych między działami a Samodzielnym Referatem Ogólnym.

§ 14.

Naczelnik Laboratorium porozumiewa się w sprawach należących do zakresu działania Laboratorium bezpośrednio z D. O. K. P., z innymi centralnymi urzędami P. K. P., oraz z jednostkami służbowymi podległymi D. O. K. P.

§ 15.

Naczelnik Laboratorium porozumiewa się w zakresie swej działalności bezpośrednio z wszystkimi władzami i urzędami państwowymi I i II instancji, z władzami zaś i urzędami naczelnymi za pośrednictwem Ministerstwa Komunikacji.

§ 16.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Katowicach wykonywa dla Laboratorium następujące czynności:

- 1) załatwia sprawy finansowo - rachunkowe i kasowe, związane z działalnością Laboratorium;
- 2) załatwia sprawy wojskowo - kolejowe pracowników Laboratorium;
- 3) przeprowadza, na wniosek naczelnika Laboratorium postępowanie dyscyplinarne przeciwko pracownikom Laboratorium, z tym zastrzeżeniem, że w komisjach dyscyplinarnych biorą udział także pracownicy Laboratorium;
- 4) załatwia sprawy weryfikacyjne pracowników Laboratorium;
- 5) udziela opieki lekarskiej pracownikom Laboratorium i członkom ich rodzin;
- 6) załatwia sprawy aprowizacyjne. węgla deputatowego i zaopatrywania pracowników Laboratorium;
- 7) przyznaje pracownikom Laboratorium zwolnionym ze służby i ich rodzinom oraz pozostałym po nich wdowom i sierotom zaopatrzenie, odszkodowanie za nieszczęśliwe wypadki i inne świadczenia przewidziane w przepisach emerytalnych, z wyjątkiem takich, których przyznanie zastrzeżono Ministrowi (Ministerstwu) Komunikacji;
- 8) przyznaje odprawy b. pracownikom Laboratorium;
- 9) załatwia sprawy zaopatrzeń wyjątkowych dla pracowników Laboratorium;
- 10) udziela zapomóg emerytom oraz wdowom i sierotom po pracownikach i emerytach Laboratorium, w granicach przydzielonego kredytu;
- 11) poddaje oględzinom lekarskim emerytów Laboratorium i osoby pobierające odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek oraz osoby przyjmowane do służby w Laboratorium;
- 12) załatwia sprawy zaopatrzeń dla rodzin pracowników Laboratorium wydalonych ze służby.

§ 17.

1. Gotówkę potrzebną na swoje wypłaty pobiera Laboratorium na podstawie zleceń na wypłatę zatwierdzonych przez naczelnika Laboratorium lub zastępującego go kierownika działu, a przekazanych do wypłaty przez naczelnika Biura Finansowego D. O. K. P. Katowice za pośrednictwem kasy dyrekcyjnej w Katowicach względnie kasy stacyjnej w Bytomiu.

2. Wszelkie wypłaty i pobierania, uskuteczniane przez Kasę Dyrekcyjną na zlecenie

Laboratorium, zapisuje D. O. K. P. Katowice na konto obrachunkowe Laboratorium.

3. Naczelnik Laboratorium odpowiada za prawidłowość i celowość zarządzanych wypłat.

§ 18.

Kasy dyrekcyjne i kasy stacyjne winny przyjmować wszelkie wpłaty za dokonane badania i ekspertyzy laboratoryjne dla obcych instytucji na konto rozliczeniowe Laboratorium.

§ 19.

Laboratorium zamieszcza swoje zarządzenia w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Komunikacji.

§ 20.

Szczegółowy podział czynności i tryb pracy Laboratorium określi Regulamin zatwierdzony przez Ministra Komunikacji.

DZIAŁ DRÓG KOŁOWYCH.

205

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 26 września 1947 r. o zasadach korzystania przez służbę drogową ze zbiorów trawy z rowów i pasów przydrożnych, dróg państwowych i wojewódzkich.

Niniejszym zarządzam:

§ 1.

1. Dróżnicy dróg państwowych i wojewódzkich, bez względu na rodzaj stosunku służbowego (umowni, prowizoryczni, stali), mogą wydzierżawiać corocznie zbiór trawy, rosnącej na rowach i pasach przydrożnych, przydzielonych im pod opiekę odcinków dróg, jednak o powierzchni łącznej, nie przekraczającej 2 hektarów, za opłatą roczną po 200 zł za jeden hektar.

2. Przepis ust. 1 dotyczy również nadzorców dróg i mostów z tym zastrzeżeniem, że łączna powierzchnia przydzielonego zbioru trawy nie może przekraczać 4 hektarów.

3. Warunkiem wydzierżawienia zbioru trawy jest nienaganne wywiązywanie się reflektanta z obowiązków służbowych w ciągu roku, poprzedzającego datę wydzierżawienia trawy.

§ 2.

Umowy dzierżawne, wymienione w § 1 zawiera kierownik powiatowego zarządu drogowego, po zasięgnięciu opinii miejscowego od-

działu Związku Zawodowego Pracowników Dróg Kołowych R. P.

§ 3.

Pasy przydrożne i rowy, nie wydzierżawione w myśl § 1 dróżnikom lub nadzorcom dróg i mostów, mogą być wydzierżawione pozostałym umownym, prowizorycznym lub stałym pracownikom powiatowego zarządu drogowego.

§ 4.

Przy wydzierżawieniu pasa przydrożnego lub rowu powierzchnię liczyć należy w rzucie poziomym, odliczając dno rowu i miejsce, przeznaczone na składanie ziemi i błota przy czyszczeniu rowów i drogi.

§ 5.

Użytkownicy, korzystający ze zbioru trawy na podstawie niniejszego zarządzenia, powinni złożyć zobowiązanie, że wydzierżawione im pasy drogowe i rowy nie będą służyły jako pastwiska dla bydła i trzody, oraz że chwasty na nich rosnące będą wykaszane przed okwitaniem.

§ 6.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc wszelkie wydane w tej sprawie zarządzenia i okólniki.

Nr IX-0-1-c-4-47.

206

Okólnik Ministra Komunikacji z dnia 22 października 1947 r. w sprawie utrzymania wiaduktów nad torami kolejowymi.

Wobec zapytań ze strony wydziałów komunikacyjnych urzędów wojewódzkich co do pokrywania kosztów utrzymania wiaduktów drogowych nad torami kolejowymi, Ministerstwo Komunikacji wyjaśnia, co następuje:

Zgodnie z postanowieniami § 6 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Kolei z dnia 2 lipca 1924 r. w sprawie przepisów o skrzyżowaniach dróg publicznych z kolejami żelaznymi (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 641) utrzymanie zarówno części gruntów kolejowych zajętych przez drogi publiczne, przecinające koleje żelazne, jak i samych dróg publicznych wraz z wszelkimi urządzeniami, z wyjątkiem urządzeń kolejowych, jako też pokrywanie kosztów związanych z tym utrzymaniem, należy do obowiązków właściwych zarządów utrzymujących drogi, w których ciągu dane wiadukty znajdują się. Obowiązku tego nie zmienia fakt pokrycia kosztów budowy wiaduktu

przez władze kolejowe w związku z przebudową skrzyżowania, zgodnie z przepisami § 3 cytowanego wyżej rozporządzenia z dnia 2 lipca 1924 r.

Nr IX—0—1-e-58-47.

DZIAŁ

HYDROLOGICZNO-METEOROLOGICZNY

207

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 22 października 1947 r. w sprawie utworzenia oddziałów Państwowego Instytutu Hydrologiczno-Meteorologicznego.

Na podstawie art. 12 dekretu z dnia 5 lutego 1946 r. o utworzeniu Państwowego Instytutu Hydrologiczno-Meteorologicznego (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 55) oraz § 8, ust. 1 statutu organizacyjnego tegoż Instytutu, stanowiącego załącznik do obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dn. 12 czerwca 1947 r. (Monitor Polski Nr 87, poz. 598) zarządzam:

§ 1.

Oddziały Państwowego Instytutu Hydrologiczno-Meteorologicznego (P.I.H.M.), zwane w ciągu także „oddziałami“, tworzy się w następujących urzędach wojewódzkich:

- 1) Warszawskim;
- 2) Krakowskim;
- 3) Śląskim;
- 4) Wrocławskim;
- 5) Poznańskim;
- 6) Gdańskim;
- 7) Białostockim.

§ 2.

Oddziały P.I.H.M. wchodzi administracyjnie w skład wydziałów komunikacyjnych w urzędach wojewódzkich pod względem zaś fachowym podlegają bezpośrednio P.I.H.M.

§ 3.

Zakres działania poszczególnych oddziałów P.I.H.M. rozciąga się na następujące tereny:

1) Oddział w Warszawie obejmuje:

rzekę Wisłę od ujścia Kamiennej do ujścia Zgłowiączki, prawobrzeżne dorzecze Wisły do ujścia Sanu (wyłącznie) po Włocławek (włącznie) z wyłączeniem prawobrzeżnego dorzecza Bugu do ujścia Nurca i dorzecza Narwi od granicy Państwa do ujścia Szkwy (wyłącznie), lewobrzeżne dorzecze Wisły od ujścia Radomki (wyłącznie) do ujścia Zgłowiączki (włącznie) z wyłączeniem dorzecza Pilicy po ujście Drzewiczki (włącznie) i dorzecza Bzury po ujście Rawki (włącznie).

2) Oddział w Krakowie obejmuje:

rzekę Wisłę od źródeł do ujścia Kamiennej, prawobrzeżne dorzecze Wisły od źródeł do ujścia Sanu (włącznie) oraz lewobrzeżne dorzecze Wisły od źródeł do ujścia Nidzicy (włącznie) z wyjątkiem dopływów od Pszczynki (wyłącznie) do Przemszy (wyłącznie).

3) Oddział w Katowicach obejmuje:

lewobrzeżne dorzecze Wisły od ujścia Pszczynki (włącznie) do Przemszy (włącznie) oraz od ujścia Nidzicy (włącznie) do ujścia Radomki (włącznie), dorzecze Pilicy od źródeł do ujścia Rawki (włącznie) dorzecze Warty od źródeł do wodowskazu w Kole (włącznie), dorzecze Proсны od źródeł po Kalisz oraz dorzecze Odry od granicy Państwa do wodowskazu w Brzegu (wyłącznie).

4) Oddział we Wrocławiu obejmuje:

dorzecze Odry od wodowskazu w Brzegu (włącznie) do ujścia Warty (włącznie) z wyłączeniem prawobrzeżnego poniżej wodowskazu w Głogowie.

5) Oddział w Poznaniu obejmuje:

prawobrzeżne dorzecze Odry od wodowskazu w Głogowie (wyłącznie) do ujścia, oraz rzekę Odrę poniżej ujścia Warty, dorzecze Warty i Noteci wraz z Kanałem Bydgoskim od wodowskazu w Kole i dorzecze Proсны poniżej Kalisza oraz obszar zlewiska morza Bałtyckiego od zatoki Szczecińskiej po jezioro Jamno (włącznie).

6) Oddział w Gdańsku obejmuje:

rzekę Wisłę od ujścia Zgłowiączki oraz dorzecze Wisły od Włocławka do ujścia Wisły z wyłączeniem kanału Bydgoskiego oraz zlewisko morza Bałtyckiego od jeziora Jamno (wyłącznie) do Tolmicka.

7) Oddział w Białymstoku obejmuje:

zlewisko morza Bałtyckiego od Tolmicka po granicę Państwa, dorzecze Niemna, znajdujące się w granicach Państwa, prawobrzeżne dorzecze Bugu do ujścia Nurca (włącznie) oraz dorzecze Narwi do ujścia Szkwy (wyłącznie).

§ 4.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1948 r.

Nr I. 1-28-6-47.

KOMUNIKAT.

208

Podaje się do wiadomości, że w „Dz. U. R. P.“ i w „Monitorze Polskim“ ukazały się następujące akty prawne dotyczące lub szczególnie interesujące dział komunikacji:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1947 r. o uznaniu „Ligi Lotniczej“ za stowarzyszenie wyższej użyteczności

- i o rozwiązaniu stowarzyszenia „Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej“ (p. Dz. U. R. P. Nr 60, poz. 333) i obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 września 1947 r. w sprawie ogłoszenia statutu stowarzyszenia wyższej użyteczności „Liga Lotnicza“ (p. Monitor Polski Nr 120, poz. 763).
- 2) dekret z dnia 24 września 1947 r. o ustalaniu cen w przedsiębiorstwach prowadzonych przez Państwo lub samorząd (p. Dz.U.R.P. Nr 61, poz. 337).
  - 3) rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 5 sierpnia 1947 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Apropowizacji, Rolnictwa i Reform Rolnych, Komunikacji, Leśnictwa, Oświaty, Poczty i Telegrafów, Skarbu i Zdrowia w sprawie ustalania maksymalnych cen hurtowych i detalicznych na towary wytwarzane przez przedsiębiorstwa państwowe lub będące pod zarządem państwowym (p. Dz. U. R. P. Nr 61, poz. 346).
  - 4) obwieszczenie Ministra Ziem Odzyskanych i Ministra Administracji Publicznej z dnia 10 września 1947 r. o sprostowaniu błędów w rozporządzeniu Ministra Ziem Odzyskanych i Ministra Administracji Publicznej z dnia 7 maja 1947 r. wydanym w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu, Skarbu, Odbudowy, Żeglugi, Leśnictwa, Zdrowia, Komunikacji i Obrony Narodowej w przedmiocie komisji osadnictwa nierolniczego na obszarze Ziem Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska (p. Dz.U.R.P. Nr 64, poz. 358).
  - 5) dekret z dnia 1 października 1947 r. o planowej gospodarce narodowej (p. Dz.U.R.P. Nr 64, poz. 373).
  - 6) zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 września 1947 r. o ustaleniu wykazu przedsiębiorstw państwowych wolnych od podatku dochodowego (p. Monitor Polski Nr 119, poz. 760).
  - 7) zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 września 1947 r. o ustaleniu wykazu przedsiębiorstw państwowych, których świadczenia są wolne od podatku obrotowego (p. Monitor Polski Nr 119, poz. 761).
  - 8) uchwała Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1947 r. w sprawie zasad systemu finansowego (p. Monitor Polski Nr 120, poz. 762).

Adres Redakcji: Ministerstwo Komunikacji ul. Chałubińskiego 4, Departament Organizacyjno-Prawny (Wydział Organizacyjno-Ustawodawczy). Telefon wew. M. K. Nr 311.

Adres Administracji: Administracja Wydawnictw Ministerstwa Komunikacji, ul. Chałubińskiego 4. Konto czekowe P.K.O. Nr 1-658. — Telef. wew. M. K. Nr 337.

Do nabycia w Administracji Wydawnictw M. K., w Składnicach taryfowych D. O. K. P. i C. B. T. i R. Z. w Bydgoszczy. Prenumeratę wplaca się z góry przed rozpoczęciem kwartału, półrocza lub roku. Reklamacje z powodu nieotrzymania pojedynczych numerów Dz. Urz. M. K. wnosi się do właściwych urzędów pocztowych, najpóźniej 3-go dnia po otrzymaniu następnego z kolei numeru Dziennika. Reklamacji spóźnionych lub wniesionych w sposób niewłaściwy nie uwzględnia się.

Warunki prenumeraty: Prenumerata wynosi w Kraju:
Kwartalnie zł 40, półrocznie 80, rocznie 160 zł. Cena każdego numeru zł 10.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

Zakłady Graficzne Ministerstwa Komunikacji w Warszawie, Chałubińskiego Nr 4.